

VITEZ V TIGROVI KOŽI

(Odlomki)

Sota Rustaveli-Tone Pavček

Ob osemstoletnici pesnikovega rojstva

Pojmo slavospev Tamari, cesarici, ki je sveta.
Njej posvečal čudovite himne sem že prejšnja leta.
Nje oči je — dvoje jezer — pesem slikala zavzeta,
kdor pozna jo, mu ljubezni ostra bol je razodeta.

Zdaj ukaz je, da carici z novim spevom slavo pojem,
njene oči, obrvi, lice opisujem v stihu svojem,
pa še bisere nje ustec pod rubinovim ovojem —
z mehkim kladivom svinčenim tudi kamen se izglôje.

Mojstrstvo, srce in jezik rabim, da o njej bi pel.
Daj moči, navdih, mi prave! Njej bo um vse razodel.
In s carico Tariela, tolažnika zemskih rev,
tri prijatelje junake proslavil bo tale spev.

In tako o Tarielu zgodbo, bratje, bi začeli.
Skrb me zanj še danes rani, kot bi meči me zadeli.
To pripoved starodavno jaz sem, pevec Rustaveli,
kot niz biserov nanizal, da bi jo v vekove peli.

Strast, ljubezen sta midžnura* k tej povesti me nagnila.
Ta, ki so ji vojske vdane, sveti bolj ko vsa svetila.
Zmagala me je in v srcu zdaj buhti plamenov sila,
če ne usmili se me zvezda, čaka blazneža gomila.

* midžnur — na nesrečno ljubezen obsojeni junak.

To pripoved iz Irana so prinesli bogvekdaj.
Po rokàh ljudi ko biser romala je iz kraja v kraj.
Meni jo biló je dano peti po gruzinsko zdaj
zavolj nje, ki od nje srce mi žalostno je vekomaj.

Arabski car sreča viteza v tigrovi koži

Nekdaj na Arabskem živel srečen car je, car odličen,
Rosteván, vojak izvrsten, car od ljudstva ustoličen,
popustljiv in radodaren, veličasten in pravičen
je bil silen vojskovodja kakor modrijan resničen.

Razen Tinatín — edinke, mu usoda otrok ni dala.
Hči bilà mu je uteha in ko zvezda je sijala.
Slavne viteze carična z enim je pogledom vžgala
in precej je pevcev treba, da se razglasí nje hvala!

* * *

Car arabski je na lovu naletel nekoč na mladca.
Oblečen v tigrovo je kožo držal za povodce vranca,
žalostno sedel in jokal, bridko jokal brez prestanka.
»Kakšen tuj privid!« je vzkliknil Rostevan, strmeč v neznanca.

In ukazal car je straži, naj neznanca mu ujame.
Zganil se je tuji vitez, sin dežele nepoznane,
se nenadoma ozrl, videl vojsko, ki gre nadenj,
vzkliknil: »Joj mi!« in po licu so mu tekle solze slane.

In obrisal si je solze, lice otrl si s prsti rok,
meč za pasom si popravil, na hrbèt zadegal lok,
zlezel v sedlo in počasi, mirno jahal dalje v log
ne meneč se, kaj vanj sili tuja vojska naokrog.

Rôke širijo vojaki, skušajo ga zadržati.
Groza, kaj počenja z njimi! Drugega za drugim mlati,
jih podira, kot nihče jih ni nikdàr, ne neha hkrati
z bičem sekati, da v živo zevajo oklepi zlati.

In potem je švrknil konja, vzpel se konj je plemeniti,
volji jezdeca pokoren, in nič več ni opaziti:
niti konja niti tujca... Šla v nebó sta morebiti
ali pa v zemljó se vdrla... a sledovi so vsi skriti.

Vsepovsod so ju iskali in ne našli. Vse zaman.
Dvor je menil, da te blodnje dal jim demon je temàn.
Ob padlih so ljudje jokali, kri umivali iz ran.
»Konec je veselja!« rekel si je bridko Rostevan.

Vzdihujoč odšel vladar je, poln skrbi in bolečine.
Avtandíl le ga je spremljal, ta, ki carju kakor sin je.
In doma vladar opazil ni nikogar od vse družine,
v žalosti nihče ni udaril na činele, tamburine.

Vtem prišla je hči-carica, bolj kristalna kakor zarja,
in služabnika vprašala je pred spalnico vladarja:
»Spi li ali čuje oče?« — »Kar prišel je z lova, carja
gloje vsak hip hujša žalost«, ji služabnik odgovarja.

»Pravijo, da mu zavdala je na lovu vražja sila
in zdaj žalosten ne sliši ne tolažbe Avtandila.«
»Zdaj grem!« deklica je rekla in potem še naročila:
»Če po meni vpraša, reci, da sem se že oglasila.«

Končno je vladar povprašal: »Kje je luna rožnata?
Samo ona, rosa živa, uteší mi bol srca!«
»Car moj!« je odvrnil sluga, »hči že tukaj je bilà,
zvedela, da nevesel si, in vsa zmedena odšla.«

»Pojdi!« car velel je, »reci hčerki, kar ti car nalaga:
Počemu si oddaljila se z očetovega praga?
Pridi hitro, radost moja, bodi mi podpora draga
in povem ti, hčerka, kakšna skrb grozi, da me premaga.«

In nemudoma prišla je hči, carična ubogljiva,
potolažit carja, svetla, kakor luna tolažljiva.
Car objel jo je, poljubljal, nežil rekla ljubezniva,
rekel ji: »Čemu ne prideš, radost, k meni brez poziva?«

»Gospodar, če ti si mračen«, je dejala carska hči,
»še predrznež pred to sobo v strahu plašen obstoji.
Ko te žalostnega vidi, tudi zarja potemni.
Toda kaj zaman bi tožil, rajši žalost mi razkrij!«

»O, otrok moj«, car je rekel, »v času, ki da znak nesreči,
takrat najdem pomiritev v tvojih le očeh blestečih,
samo ti, edina moja, rane mi lahko izlečiš,
ti očitala ne boš mi, ko zveš vzrok skrbi bolečih.

Zadnjič sem na lovu z nekim tujim viteзом spoznal se.
Lik njegov, podoben soncu, pomnil bom odslej vse čase.
V logu ždel in bogvečému bridko jokal je sam zase
in z besedo dobro meni, moji straži ni odzval se.

Ko je videl, da sem jezen, se na konja je pognal.
Sužnje sem poslal za tujcem, pa jih z bičem je ugnal,
zginil kakor bes v prostranstvu, ni se vrnil iz daljav;
zdaj ne vem, sem ga res videl, sem le blodil pravzaprav.

»Car,« je hči odgovorila, »ne zameri teh besed:
Ti kot car nad carji vladaš širni zemlji mnogo let,
torej slom naroči zvestim, naj objezdijo ves svet,
naj zvedó, če je ta vitez človek ali vrag zaklet.«

Leto dni so sli iskali in pol zemlje prehodili,
vse neznane in vse znane spraševali v svoji sili,
a tegà, ki bi kaj vedel o trpinu, niso odkrili
pa so trudni se in jezni k carju praznih rok vrnili.

»Ah,« je rekel car, »zdaj vidim, prav imela je carica.
V past peklensko sem ujel se, pa brazdà mi žalost lica.
Ni bil vitez, bil je zlodej in odletel je ko ptica.
Proč skrbi! Naj bo življenje znova nam kot veselica!«

* * *

Avtandíl v palači svoji se spominjal je ta čas
dni minulih in poslušal milozvočne harfe glas,
ko je suženj nje, ki vitka bolj je ko aloja v pas,
vstopil in dejal mu: »Ona, sončnolepa, čaka vas.«

»Vitez«, je carična rekla blagohotno in spoštljivo,
»da si ločen bil od mene zadnji čas, priznam, je krivo.
Zdi se ti, da sém prignalo te nebo je dobrotljivo,
a jaz hočem ti razkriti svojo žalost neminljivo.

Pomniš še, kako nedavno v tekmoivanju s Rostevanom
srečal si na lovu lice, tuje lice nepoznano.
Od takrát jaz nanj le mislim, jočem v boli neprestano.
Najdi tujca mi, moj vitez! Jezdi v sled za njim v neznano!

Išči ga tri dolga leta in ko najdeš pravo sled,
vrni se z najlepšo zmago, zmagovalec moj, odet.
Če ne najdeš ga, pomeni, da ga nima širni svet
in za zmeraj podarim ti neuvele rože cvet.«

Drug sta drugemu prisegla in si vernost obljubila
in v pomenku, med šepetom sta oba se pomirila
in potem je ura sreče za ljubimca nastopila;
kakor bliski so se v ustih zrna biserov svetila.

* * *

Avtandíl je šel po svetu, klatil sam se in ubog,
obiskal zamàn v treh letih skoraj slednji mali kot.
Le dva mesca sta ostala, stekal se je dani rok,
ko prišel na sled njegà je, ki iskal ga je povsod.

Kakor dve veliki luni, kot ogromna sonca dva
viteza sta drug ob drugem, ko sešla sta se, bilà.
Kaj ob tem drevo je v raju in aloja razcvelà?
Še planeti so bledeli brata gledajoč z neba!

*Povest o žioljenju Tariela, kot jo je pripovedoval
Avtandilu pri njunem prvem srečanju*

Torej, vitez moj, poslušaj mojo zgodbo, bridko, bolno.
Zmogel bom dogodke stare ti opisati popolno
le če, proti svoji volji, mi pomagala duhovno
ona bo, zavolj katere je srce nemira polno.

Nekdaj vladalo je sedem carjev ljudstvu Indostana.
Šest med njimi jih priznalo je nadvlado Farsadana.
Car nad carji, ki mu levja je bilà postava dana,
vladal s silo je vojaka in z modrostjo modrijana.

Sedmi car je bil moj oče, Saridan, za mnoge strah
Svojemu je delu vladal, bıl sovrage na mejáh.
Za življenja je bil srečnež, strasten lovec, veseljak,
ki se grajati ga bal je tako modrec kot bedak.

Carju je tedaj moj oče bil najdražji med dvorjani.
Car je trdil: »Na vsem svetu boljšega moža ni!
Skup sta z lovom se tešila, bila s tujimi vojskami.
Jaz očetu nisem sličen kot ni dlan podobna dlani.

Car s carico žaloval je: zakon njun potomcev nima.
Žalovala je družina carska in vsa domovina.
Vtem sem jaz rodil se. Odločil je s carico car: »Vzemiva
tega, saj je carsko dete, si na dvor namesto sina.«

In odtlej v palači carski sem med modreci živël,
se z državnıštvom spoznaval, da bi bil poveljnik zrel.
Ko spoznal sem red državni in svoj posel doumël,
zrastel sem, postal ko sonce, bil med levi prvi lev.

V šestem letu so mi rekli, da noseča je carica.
Rok minil je in rodila hčer je carska porodnica.
— Tariel je ob tem umolknil... Ko Asmât z vodó mu lica
je zmočila, je zavzdihnil: »Hči bilà je ko danica!«

Po porodu tem so naju carski vzgajali soprogi.
Carska hčerka kakor sonce je postala sreča mnogim
in ljubili enako naju sluge so kot starši strogi.
O, kako ime naj njeno izjecljam midžnur ubogi!

Nestan-Daredžan, moj vitez, dali punčki so ime.
Presenečala ljudi vse sta razum njen in srce.
V sedmem letu je sijala, kot da sonce del je nje,
ob nje zgubi še brezčutnež bridko točil bi solzé.

Ko mi petnajst let prešlo je, klicali so vsi od kraja
carski sin me, pa sem v dvorcu carskem dan in noč ostajal.
V vrtu Edemskem cipresa, s silo, ki se lev ji vdaja,
sem s tovariši se kosal, z lokom bíl brez spodrsaljaja.

Zmeraj smrt zverem vse moje so prinašale puščice,
hodil žogo bit po lovu sem na carjevo dvorišče
in s prijatelji popeval na zabavah sem zdravice.
Zdaj sem vsemu se odrekel zavolj ljubljene device.

A vsegà se več ne spomnim. Mnogo časa je prešlo.
In obujati dogodke prejšnjih let mi je težkó.
Svet je spremenljiv in lažen, neprestano seje zlo,
plamen isker je sežgal vse, kot je usojeno bilo!

Povest o ljubezni Tariela, prvikrat zaljubljenega

Bol premagujoč pripoved spet nadaljeval takó je:
Ko nekoč prišla sva z lova, Farsadan mi dal rokó je
in mi rekel: »Pojdiva carično razvesêlit v dvoje!«
O, kako da sploh živim še na ločitev od nje obsojen!

Car carično svojo skrival je pred rajo in dvorjani
in da ne bi bil nevljuden, sem zadržal se pri vratih.
Car je vstopil, rekel sužnji: »Z mano vojvoda je mladi,
v dar prinesel je carični z lova dobrega divjadi.«

Vtem Asmàt tančico je odkrila in uzrl za hip
njo sem, ki srce ko s kopjem mi prebodla je z očmi.
Dal divjačino Asmàt sem, sam zamišljen stal ko kip.
O, gorje! Odtlej gorim ves, kličem v sanje mili lik!

Dal divjačino Asmàt sem, zgubil pred očmi svetlobo.
Pal sem in zaman poskušal dvigniti rokó in nògo.
Ko sem vrnil se v življenje, slišal jok sem ko nad grobom:
nad menoj ljudje so stali kot je čoln obkrožen z vòdo.

Starši moji, car s carico, so jokali iz obupa,
ko sem v postelji sijajni ležal v sobi sredi hrupa
prihajalcev, ko duhovnov k tlom prihuljena je grupa
moj napad pojasnjevala s čarodejstvom Belcebuba.

In tako tri dni sem ležal niti mrtev niti živ.
Končno, ko sem se zavedel, doumel sem, kdo je kriv
in si vzdiknil: »Kaj me res ni njen pogled upepelil?«
in ob misli, kaj me čaka, na pol zdrav že, se zgrozil.

Kot žefran se mi vse lice od skrbi je pozlatilo,
desettisoč ostrih kopij se v srce mi je zarilo.
Vtem poklicali so slugo. O, bog, kaj se je zgodilo?
So mogoče uganili, kaj je mene pokosilo?

A prišla Asmât je njena in prinesla dar največji —
list od svoje vladarice, o ljubezni govoreči.
V prsih mi srce je plalo, čudil sem se svoji sreči:
»Mar kljub žalosti sem svoji zmožen v srca drugih seči?«

In Asmât je rekla: »Vitez, trepetam, če maloprej
vzroka moje póti k tebi niso odkrili v hiši tej,
saj pogum ta neverjetni je podoben samo njej.
Tole pisemce preberi in tesnobo si razvej!«

Prvo pismo Nestan-Daredžan ljubljenemu

In zagledal pismo nje sem, ki srce mi je ranila:
»Lev, pred svetom skrivaj rano!« mi je luna govorila.
»Tvoja sem, a kaj je bolje: bedna šibkost ali sila?
Naj Asmât ti razodene vse, kar sem ji naročila.

Nezavest, slabost nesrečna zate je ljubezen prava?
Mar midžnuru ljubša v boju ni s krvjo dobljena slava?
Naložili plačevanje davka smo bilí Hatavam,
danes pa potuho daje spletkam njihovim država!

Zate iti zámož sama si želim od bogvekdaj,
a srečavati se nama dano ni bilo do zdaj.
Le ko zadnjič omedlel si, sem te videla skrivaj,
a da bi za vzrok vprašala, noro bi biló, priznaj.

In zato moj svèt poslušaj: boj Hatavam koj objavi
in zasluži čast si, slavo v borbi kruti in krvavi!
Kaj kropil bi cvet s solzami, okrepiš se v bitki pravi,
saj tvoj mrak sem osvetlila, da kraj sebe te postavim!«

Prvo pismo Tariela ljubljeni

In preišljujoč sem spravil se k prelepemu pisanju:
»O, kako da sonce kos je, luna, tvojemu sijanju?
Naj ne žalostim nikdar te niti v sanjah ne v dejanju!
Kakor v snu sem in ne verjem, da je moja bol pri kraju!

Več pisati nisem mogel. Rekel sem Asmât: »Daj to ji
in ji reci: O, carična, ti si sonce v avreoli!
Ti v življenje si vrnila, ti ozdravila me boli!
Vekomaj odslej služiti hočem ti po lastni volji!«

In Asmât na to je rekla: »Delaj pametno, moj brat.
Če zarečeš in izdaš se, sam boš kriv za svoj propad
in zatorej se pretvarjaj, kot da ljubil bi Asmât;
to naroča ti carična, da boš mogel k njej na grad.«

Zdelo se mi je razumno, kar deklê je govorilo —
Res se meriti ne more z njo nikakršno svetilo:
dneva luč sijanje njeno v mrak noči je spremenilo,
ko Asmât mi ponovila spet je njeno navodilo.

Dal Asmât sem dragih kamnov in še zlato čašo zraven,
a odločno mi je rekla: »Takega daru ne vzamem!«
Majhen prstan le je vzela in dejala zroča vame:
»Naj na mladega brezumca to mi za spomin ostane!«

Kopje mi tako izdrla iz srca je za vsekdar
in odšla in pogasila ognja uničujoči žar.
In odšel nazaj sem h gostom in delil za darom dar
med prijatelje in znance, radosten kot še nikdar.

Drugo pismo Nestan-Daredžan svojemu ljubljenu

Tu je pismo nje, ki lik njen nad vesoljem žge s plameni:
»Danes si sijal, moj vitez, kakor kamen dragoceni.
Drzno jezdil si na konju in z lepoto srca plenil,
meni na obraz priklical potok sladkih solz iskrenih.

In zato hvalíti moram te od vzhoda do zahoda,
saj če daleč si, sta z mano obupavanje, nezgoda.
Le zaradi leva hrani čar rož sonce sredi svoda,
pa prisegam, da bom zvesta ljuba svojega gospoda.

In četudi ne brez vzroka točiš dan na dan solzé,
prosim te, nikar ne toži, vitezu ni v prid gorjé.
Kdo je zaljši izmed naju, to nemara le bog ve.
Rada bi, da moji čari tvoj turban ti okrase.

In zato ozaljšaj, vitez, s svojim tujim me turbanom,
da darilo tvoje čudovito bo za zmeraj z mano,
sam zapestnico nadeni, iz ljubezni darovano,
da spomin na noč prelepo v tebi živ bo neprestano.«

Drugo pismo Tariela ljubljeni in zaroka Nestan-Daredžan

Odgovoril sem: »O, sonce! Žarek tvoj nebeško čeden
je pomiril mojo srčnost, osvóžil misli in besede.
S tvojo se lepoto omamljam kot brezumnež nezaveden.
S čim poplašam ti to srečo, če sem tvoje pažnje vreden?«

* * *

Drugo jutro navsezgodaj so na dvor me poklicali.
In pokoren volji carja sem znašel se v carski hali,
kjer so na posvet z vladarjem trije se vezirji zbrali
in mi, amirbaru, sesti njim nasproti ukazali.

Car je rekel: »Mi, po volji božji, smo na kraj prišli.
Že čas starosti prihaja, čas nadloge in skrbi.
Bog nam hčer-carično dal je, daroval nam sina ni
in njo ljubimo ko sina, naša skrb velja le nji.

Zdaj smo dolžni hči-carično zakonito poročiti.
Kje bi mož bil zanjo? Kdo je raven hčeri plemeniti?
Mož, ki vladal bi državi, čuval prestol zakoniti
in bi mogel domovino pred sovražniki braniti?«

Rekel sem: »Težkó je srcu, ker vam stvarnik ni dal sina!
A vaš up je hčerka lepa — lepše svet pod soncem nima! —
in za vsakega sorodstvo z vami bi biló vrlina.
Vam, državnikom, je znano, kakšna naj bo svatovščina.«

In začeli smo s posvetom. Ko sem v boli razumel,
da ne morem spremeniti prav nič več, sem omrtvel.
Vtem je rekel car: »Harezma šah mogočen je in smel;
če nam on zaupa sina, bo naš konec dni vesel.«

Doumel sem: car s carico je že vse vnaprej odložil,
njih želja ni na posvetu niti en razloček ločil
in nemočen, da z vladarjem svoje misli bi soočil,
molčal sem, kot prah ničvreden, v strahu, da srce mi počí.

Oster nož me bolečine je potem ves čas prebadal
in v obupu sta našla me sluga njen in — nova nada:
»Ta, ki lepša je ko roža, koj bi videla te rada,
v vrt podvizaj se, moj vitez, kjer te čaka deva mlada.«

Vzpel sem se na konja, zdirjal k ljubi v carjevo četrt
in Asmât pri vhodu srečal, ko hitel sem k njej čez vrt.
Žalost in solzé je skrival njen pogled, slabó zastrt,
pa po svojem upu nisem upal vprašati potrt.

Jokajoča me Asmât je, ne da bi mi kaj dejala,
do sobane, do zaves, že odgrnjene, peljala:
in zagledal sem carično in spoznal nje pokrivala,
a svetloba njena grela ni nič več, kot prej je znala.

Kot zre na previsu brezna mlada tigra razbesnjêna,
gledala togotno vame je carična pomračena.
Njej enako ni ne sonce, luna, zvezda ne nobena...
Končno vstala je pred mano — bliskavica neukročena

in »Lažnivec!« mi zavpila. »Kaže, da si brez sramu,
ko prelomil si besedo, pa si upaš biti tu!
Naj te bog za to kaznuje verolomnega sinú!«
Rekel sem: »Povej mi, česa kriv sem, da sem zdaj v peklú?

Le kako naj oprostim se, če ne vem, zakaj si huda?
Za katere grehe, sonce, nadme je prišla poguba?«
Ona pa je odgovorila: »Ne sprašuj, sin Belcebuba!
V meni žensko si prevaral, ki bilà je tvoja ljuba!

Tujem me carjeviču v zakon dajejo na silo,
a za ta načrt je našel oče v tebi potrdilo!
Sam si poteptal prisego, sam boš plačeval nemilo,
gobezdač širokoustni, za hinavsko opravilo.

Mar ne veš več, verolomnež, za svoj jok in stok in plač,
ne za to, kako zdravila ti nekoč je nosil vrač?
S kom naj te sedaj primerjam, spremenljivec in bahač?
Jaz se te odpovedujem, črtaj tron in carski plašč,

saj — naj starši prav imajo ali kršijo postave,
naj kdorkoli nam caruje — jaz sem dedinja države!
Jaz ne dam ti, izdajalec, da bi užival še zabave:
premeten si in vse tvoje želje so kot ti lokave.

Da te spravijo na tuje, bom roditeljem velela,
če ne pojdeš prostovoljno, ti bo glava odletela!
Take, kot sem jaz, ne najdeš, pa če duša bi zgorela!«
»O, gorje mi!« je pripoved, stok pretrgal Tariela.

Rekel sem: »Če sem prisego s čim, nesrečnež, poteptal,
naj me z bliski, naj me z gromom bog udari iz višav!
Mar bi blaženost ljubezni kdaj brez tebe sploh spoznal?
Mar bom, če me jeze tvoje nož prebode, živ ostal?

Car me, slišiš, je povabil k sebi na posvèt vezirjev.
Tvoj soprog je bil za carja davno sklenjena izbira.
Kaj bi mogel napram carju, če prišlo bi do prepira?
Strinjal sem se in ob času skril obup in srh nemira.

Le kako bi sprl se s carjem, če razúmel ni do kraja,
da dežela brez vladarja se nalahkoma osvaja?
Po zakonu za tron carski tukaj samo jaz ostajam!
Naj kar carjevič k nam pride. Sém, kot vem, zaman prihaja!«

In sem rekel si: »Premisli, najdi novo pot si sam,
vse pretehtaj in odženi lahkomiselnosti stran!«
Že sem hotel pobegniti kakor zver bogvedikam,
a kako naj tebe, sonce, če bi hotel te, izdam?

Zavolj srca kot na trgu z dušo delal sem kupčije.«
Dež, ki ledenel je rožo, zdaj s toploto skoraj sije
in niz biserov sijočih se pred mano spet odkrije.
»Če tako je«, mi je rekla, »ne krivim te goljufije.

Mar naj verjem, da v ravnanju te vodila je ukana,
da grešil čez čast si božjo in nad svetostjo korana?
O, za mojo roko prosi brž ko moreš Farsadana,
da zasedeš tron vladarski, car postaneš Indostana!«

In, brez jeze že, postala ljubezniva je z menoj,
kot prišlo na svet bi sonce, mesec mladi, vseh zvezd soj,
me je z nežnostjo obsula, posadila v sedež svoj
in z najnežnejšo besedo pogasila plamen moj.

»Dirjati,« je govorila, »modrijanu ne priliči.
Dolžen je tako ravnati, da ga bol ne krotoviči.
Če boš ženina zadržal, pal v nemilost boš pri priči
in tedaj nad Indostanom nébes beda izmaliči.

Če pa semkaj pride gost in za poroko se odloči,
ločiva se in v črnino spremeni se plašč poročni.
Rajali vladarji bodo, midva jokala po toči.
Ne! Nikoli v Indostanu čas za tujca ne napoči!«

Rekel sem: »Da k nam prišel bi ženin, ne dopusti bog!
Brž ko pride s Horeznejsi, njihovo prekrižam pot,
naj spoznajo tujci silo, moč in spretnost mojih rok,
a po bitki bomo šteli, kaj bo mrtvih vsepovsod!«

A carična mi je rekla: »Meni zdrava pamet pravi,
naj ne bo povod carična taki besnosti krvavi.
Drugih ne kaznuj s pokolom, le nad ženina se spravi:
suh grmič ozeleni tam, kjer ubit je krivec pravi.

Razložim ti, kaj napravi, lev moj srčni, vitez mladi:
ženina ubij na hitro, spremljevalcev ne napadi,
ne enači istovercev s tropom splašene divjadi —
kri, prelita od nedolžnih, srcu mojemu se gabi.

Potlej piši Farsadanu, da na nas ne pade sram:
»Nikdar kletemu sovragu ne podà se Indostan!
Od nasledstva po očetu niti drahme ti ne dam,
a če trmasto boš vztrajal, ti prestolnico zravnam!

A z vladarjem ne začni se pogovarjati o meni,
naj ne misli, da ljubezen vzrok je sporov zaostrenih.
Car bo molil in bo jokal kot v sramoti ni nobeni
in nazadnje tron zasedel boš ob meni, svoji ženi!«

Ta caričina zamisel se mi, norcu, je dopala
in na novo, z mečem v roki, v srcu baklja je zaplala.
Brž sem se poslovil, najsi bi me rada zadržala,
a objeti ob slovesu mi je ni plašljivost dala.

Z mukami oči odtrgal sem od nje, ki je ko bog,
in odvedla me je sužnja do izhoda naokrog
in odšel v večer turobni sem, brezumnež, svojo pot
in za eno samo radost nosil tisoče nezgod.